Poshkant
पोषकान्त पाण्डेय
अध्यक्ष

अनुसुची-१६

दफा ३३ को उप-दफा २ सँग सम्बन्धित

वन पैदावार लिलाम बिक्रिको विस्तृत सुचना

श्री वनदेवि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह सुनवल न.पा.-१,३ र रामग्राम ९

काठ/दाउरा बोलपत्रद्धारा लिलाम बिक्रिको सुचना

(प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मितिः-२०८२/११/३०)

यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहबाट व्यवस्थापन गर्दै आएको सामुदायिक वन क्षेत्रबाट पुनरुत्पादन कटान तर्फ आ.व. २०८२/०८३ मा संकलन गरी घाटगद्दीमा विभिन्न लटमा विभाजित निम्न परिमाणको काठ दाउरा जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजाने गरी लिलाम बिक्रि गर्नु पर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।काठ दाउरामा आधारित उद्योग संचालन गर्ने भनी प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता तथा नवीकरण भई वन नियमावली २०७९ को नियम १२८ बमोजिम सुचीकृत भएका गोलिया काठ चिरान गर्ने स:मिल र काठलाई कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग गर्ने भेनियर तथा प्लाईउड उद्योगले यो सूचना **लुम्बिनी** राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा पहिलो पटक प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र प्रत्येक लटको छुट्टा छुट्टै बोलपत्र खरिद गरी २२ औ दिन कार्यालय समय भित्र डिभिजन वन कार्यालय, नवलपरासी (ब.सु.प.) तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयमा शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आव्हन गरिन्छ।

तपशिलः-

१.लिलाम बिक्रि हुने वन पैदावारको विवरणः-

वन पैदावारको विवरण							मूल्याङ्कन (रु)			
क.स.	लट नं.	जात	ग्रेड	थान	परिमाण (घ.फि.)	दर प्रति घ.फि.	न्यूनतम मुल्य	कटान मुछान खर्च	धरौटी	
१	१	साल	A	१३	२५८.८	१२५०	३२३५४७	१४६		धाङ ३ र ५ पुनरुत्पादन कटान तर्फ
			B	३६	३५३.२	९००	३१७९४१			
			C	४२	१४७.९	६००	८८७५०			
			D	३	५.३६	३००	१६०८			
		जंम्मा		९४	७६५.३		७३१८४७			
		महुवा	N	३	१८.९	१००	१८९०			धाङ ७ पुनरुत्पादन
		असना	A	१	२२.५६	४००	९०२४			धाङ १ ढलापडा तर्फ
		असना	B	१	१९.१४	३००	५७४२			
		जामुन	A	१	११.०७	४००	४४२८			
		जामुन	B	३	२८.५२	३००	८५५६			
		जामुन	C	१	५.३६	१००	५३६			
		साल	A	२	४४.१९	१२५०	५५२३८			
		साल	B	३	२५.९२	९००	२३३२८			
		साल	C	३	१९.६९	६००	११८१४			
				१५	१७६.४५		११८६६६			
कुल जम्मा				११	९६०.७		८५२४०२			

२. बोलपत्र खरिद र दाखिला गर्नुपर्ने अन्तिम मिति, समय र स्थान :

क। बोलपत्र खरिद गर्ने अन्तिम मितिः २०८२/१२/२० गते, समय कार्यालय समय भित्र सम्म ।

ख। बोलपत्र दाखिला गर्ने. अन्तिम मितिः २०८२/१२/२१ गते, समय कार्यालय समय भित्र सम्म ।

ग। बोलपत्र खरिद तथा दाखिला गर्ने दिन विदा परे सो को भोलीपल्ट खरिद र दाखिला गर्न सकिनेछ ।

Poshkant

पोषकान्त पाण्डेय
अधिवक्ता

३. बोलपत्र साथ धरौटी वापत कबोल अङ्कको १०% ले हुन आउने रकम यस सामुदायिक बन उपभोक्ता समूहको राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक सुनवल शाखा स्थित खाता नं. ३४१०१०००००६३८००१ मा नगद जम्मा गरेको सक्कलै भौचर वा यस समूहको नाममा खिचिएको बैंक ड्राफ्ट वा छ महिना अवधिको बैंक जमानत पत्र समावेश हुनुपर्नेछ । नगद धरौटी र ड्राफ्टलाई मान्यता दिइने छैन ।

४. बोलपत्रको प्रत्येक लटका लागि रु.१,०००।- (पछि फिर्ता नहुने गरी) तिरी यस सामुदायिक बन उपभोक्ता समूहको कार्यालय तथा डिभिजन वन कार्यालय, नवलपरासी(ब.सु.प.)वाट समेत खरिद तथा दाखिला गर्न सकिनेछ ।

५. बोलपत्र खरिद गर्दा लट अनुसार बेग्ला बेग्लै खरीद गरी दाखिला गर्दा पनि बेग्ला बेग्लै दाखिला गरी खाम बाहिर प्रष्ट लट नं. उल्लेख गरेको हुनु पर्नेछ ।

६. लिलाम बढाबढ हुने वन पैदावार कार्यालय समय खुलेको समय भित्र यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको घाटगद्दी स्थानमा गई हेर्न सकिनेछ ।

७. लिलाम प्रक्रियामा भाग लिन इच्छुक स:मिल/भेनियर/प्लाईउड उद्योगका प्रोपाइटरहरुले नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, फर्म दर्ता प्रमाणपत्र, मु.अ.कर दर्ता वा स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्र, उद्योग सुचिकरण प्रमाणपत्र, कर चुक्ता प्रमाणपत्रहरुको प्रतिलिपी अनिवार्य बोलपत्रसाथ पेश गर्नु पर्नेछ । नागरिकता बाहेकका कागजातहरु नियमानुसार नवीकरण भएको हुनु पर्नेछ।

८. निर्धारित गरिएको न्यूनतम संख्या र रितपूर्वक पर्न आएका बोलपत्रहरु मिति २०८२/१२/२२ गते दिनको २:०० बजे साक्षीहरुको रोहवरमा खोलिनेछ । सो दिन बिदा परे सो को भोलिपल्ट खोलिनेछ।

९. लिलाम स्वीकृत भएको जानकारी प्राप्त भएको १० (दश) दिन भित्र सकार गरेको रकम तथा निर्धारित मूल्य अभिवृद्धि कर, सङ्कलन खर्च समेत छुट्टै बुझाई लिलाममा चढाएको वन पैदावार तोकिएको अवधि भित्र उठाई लैजानु पर्नेछ ।

१०. बोलपत्रमा सकार गरिएको रकम अङ्क र अक्षर दुवैमा लेखु पर्नेछ। अङ्क र अक्षर फरक परेमा अक्षरमा लेखिएकोलाई मान्यता दिईनेछ।

११. बोलपत्र सदर वा बदर गर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्य समितिमा निहित रहनेछ।

चलचित्र

फासीवादी उत्पीडनलाई दर्शाउने चलचित्र 'पुतलीको जिब्रो'

सन् १९९९ मा प्रदर्शनमा आएको स्पेनी फिल्म Butterfly Tongue (La lengua de las mariposas) अर्थात् 'पुतलीको जिब्रो' एउटा उत्कृष्ट सिनेमाटिक कृति हो। होसे लुइस कोर्दा (José Luis Cuerda) ले निर्देशन गरेको यो फिल्म म्यानुअल रिभासको कथामा आधारित छ। यस फिल्मले स्पेनको गृहयुद्धको पूर्वसन्ध्यामा एउटा निर्दोष बालक र उसको शिक्षकबीचको सम्बन्ध तथा तत्कालीन राजनीतिक परिस्थितिहरू र समाजमा परिवर्तन आउने क्रमलाई सूक्ष्म रूपमा चित्रण गर्छ।

फिल्मको केन्द्रमा मोन्चो नाम गरेका एक निर्दोष बालक छ। ऊ एक गाउँमा बस्छ। श्वासप्रश्वाससम्बन्धी रोग र लजालु स्वभावका कारण मोन्चो लामो समयसम्म घरमै बसेको थियो र विद्यालय जान डराउँथ्यो। ऊ पहिलो पटक विद्यालय जान्छ। त्यहीँ उसको भेट डोन ग्रेगोरियो नाम गरेका एक बुद्धिमान र दयालु शिक्षकसँग हुन्छ। डोन ग्रेगोरियो परम्परागत शिक्षण शैलीभन्दा भिन्न छन्। उनी विज्ञान, स्वतन्त्र सोच, र जिज्ञासालाई प्रोत्साहित गर्छन्। शिक्षक डोन ग्रेगोरियोले छिट्टै नै उसको डर हटाइदिन्छन्।

मोन्चो र उसको शिक्षकबीचको सम्बन्ध शिक्षक-विद्यार्थी भन्दा बढी एक गुरु-शिष्य जस्तै गहिरो बन्छ। डोन ग्रेगोरियोले मोन्चोलाई प्रकृति, प्रेम, स्वतन्त्रता, र विज्ञानको सुन्दरता देखाउँछन्। उनले मोन्चोलाई 'बटरफ्लाई टङ' (फूलबाट रस चुस्ने पुतलीको विशेष जिब्रो) को बारेमा सिकाउँछन्।

उनी मोन्चो र अन्य बालबालिकालाई संसारका विविध चीजहरू परिचित गराउँछन्। विशेष गरी मोन्चोसँग उनीहरूको गहिरो सम्बन्ध बन्छ र उनीहरू एक-अर्कालाई अत्यन्त माया गर्छन्। मोन्चोको परिवारले पनि उनलाई धेरै सम्मान गर्छ। मोन्चोको दाजु आन्द्रेस सक्सोफोन बजाउन चाहन्छ। फिल्मले विभाजित समाजमा उसको जवान हुने अनुभवलाई पनि समेट्छ। मोन्चोको टेलर-मास्टर बुबा गणतन्त्रवादी र नास्तिक हुन् र प्रगतिशील पार्टीका कार्यकर्ता पनि। आमाले उनलाई समर्थन गर्छिन्, तर धर्मभीरु र 'क्याथोलिक' छिन्।

त्यस समयमा स्पेनमा राजनीतिक परिवर्तनका घटनाहरू भइरहेका हुन्छन्। सन् १९३१ मा स्पेनको राजतन्त्र हटेर र स्पेनी गणतन्त्रको स्थापना भएको हुन्छ। त्यसपछिका पाँच वर्षको अवधिमा, यो नयाँ सरकारले गरेका सुधारका कामहरूले रूढीवादी वर्ग, सेना, जमिन्दारहरू, फैलाञ्जिस्ट र अन्य अतिवादी दक्षिणपन्थी शक्तिहरूलाई चिढ्यायो। १९३६ मा वामपन्थी, जनवादीहरू, कम्युनिस्टहरू र अराजकतावादीहरू मिलेर 'गणतान्त्रिक मोर्चा' (Popular Front) को सरकार गठन गरे। यसको विरोधमा फ्रान्सिस्को फ्रान्को (rancisco Franco) जस्ता सैन्य अधिकारीहरूले विद्रोह सुरु गरे, जसले गृहयुद्ध निम्त्यायो।

गालिसियाको त्यो सुन्दर गाउँको शान्त जीवन अचानक अशान्त बन्छ, जब म्याड्रिडमा जनरल फ्रान्कोले सैनिक कू गरी गणतन्त्रलाई पल्टाउँछ र उनका समर्थक फैलाञ्जिस्ट दस्ताहरू देशभर कम्युनिस्ट, नास्तिक र गणतन्त्रवादीहरूमाथि आक्रमण र धरपकड गर्न थाल्छन्।

फिल्मको अन्तिम १० मिनेटले दर्शकलाई गहिरोसँग झस्काउँदैछन्, जब देखाइन्छ कि डर र आत्मरक्षा गर्ने प्रवृत्तिले मानिसलाई कै-कस्तो बदल्न सक्छ।

गाउँभरिका मानिसहरूलाई चोकमा जम्मा गरिन्छ, जहाँ पक्राउ परेका मानिसहरूलाई सजायका लागि लरीमा एक-एक गरेर तिनीहरू बाहिर निकालिन्छन्। तिनीहरूको अनुहार र शरीर यातनाका चिन्हहरूले भरिएका छन्। तिनीहरूमा शहरका मेयर, एउटा पसलको मालिक, मोन्चोको सबैभन्दा मिल्ने साथीको बुबा, आन्द्रेसको ब्यान्डको गायक एक दर्जनभन्दा बढी गणतन्त्रवादी समावेश छन्। सबैभन्दा अन्त्यमा, डन ग्रेगोरियोलाई ल्याइन्छ, जसलाई केही दिनअघि मात्र गाउँलेहरूले आफ्ना छोराछोरीलाई शिक्षित गराएकोमा सम्मान गरेका थिए।

हतियारधारी फैलाञ्जिस्टहरूले उपस्थित जनतालाई गणतन्त्रवादीहरूको अपमान गर्न उक्साउँछन्। मोन्चोकी आमा रोजा, जसले आफ्नो घरमा भएका सबै अखबार, किताबहरू र आफ्ना पतिका पार्टी कार्ड जलाइसकेकी छिन्, पक्राउ परेका मानिसहरूलाई "नास्तिक", "लाल गद्दार" आदि भनेर सराप्न थाल्छिन्। उनी आफ्ना पति र छोराछोरीलाई पनि त्यसो गर्न दबाब दिन्छिन्।

भीडमा शहरका धनी मानिसहरू छन्, जो घृणाका साथ गणतन्त्रवादीहरूलाई गाली गरिरहेका छन्, र आम मानिसहरू छन्, जो डरले वा पीडाले ती शब्दहरू दोहोर्याइरहेका छन्। केही मानिसहरू पक्राउ परेका व्यक्तिहरूसँग जान खोज्छन् तर तिनीहरूलाई बन्दुकका कुन्दाले हिर्काएर पछाडि धकेलिन्छ।

आन्द्रेस र उनका पिता पनि "नास्तिक", "अराजकतावादी", "देशद्रोही" जस्ता शब्दहरू दोहोर्याउन थाल्छन्, तर तिनीहरूको अनुहार पीडाले भरिएको छ र आँसु भरिएको छ। त्यसपछि, मोन्चो पनि उस्तै गर्छ। अन्य साना केटाकेटीहरूजस्तै, ऊ पनि पक्राउ परेका मानिसहरू बोकिएको ट्रकतर्फ दौडिन्छ र ढुङ्गा हान्न खोज्छ।

दौडँदै ऊ चिच्याउँछ - "तिलोनोरिन्को" र "प्रोबोसिस" (पुतलीको जिब्रो)। यी शब्दहरू डन ग्रेगोरियोले उसलाई सिकाएका थिए, र यी शब्दहरू प्रयोग गरेर मोन्चो उनलाई बताउन खोजिरहेको थियो कि ऊ उनलाई कहिल्यै बिर्सने छैन।

डन ग्रेगोरियोको भद्र अनुहारमा गहिरो पीडाका रेखाहरू देखिन्छन्। लाग्छ, उनलाई सबभन्दा धेरै चोट उनीहरूको मुक्काले होइन, तर यस कठोर वास्तविकताले पुगेको छ कि मानिसका दृढ लागेका विश्वासहरू कति सजिलै ध्वस्त पार्न सकिन्छ। डन ग्रेगोरियोले मोन्चोलाई किताबहरू, विज्ञान, र प्रकृतिको ज्ञान प्रदान गर्छन्। उनले विद्यार्थीलाई स्वतन्त्र रूपमा सोच्न सिकाउँछन्, जुन अधिनायकवादी सत्ताले सहन सक्दैन। फिल्मले शिक्षा मात्र सूचना दिने माध्यम होइन, तर आलोचनात्मक सोच, प्रश्न गर्ने क्षमता, र बौद्धिक स्वतन्त्रता दिने साधन हो भनी दर्शाउँछ।

मोन्चो, जो मुख्य निर्दोष छ, राजनीतिक द्वन्द्वको शिकार बन्छ। फिल्मले निर्दोष मानिसहरूलाई युद्धले कसरी प्रभावित गर्छ भन्ने गहिरो चित्रण गर्छ। मोन्चोले आफ्नो प्रिय शिक्षकलाई अन्यायपूर्ण गाली गर्नुपर्दा उसको भित्री पीडा दर्शकको मन छुने गरी प्रस्तुत गरिएको छ।

डोन ग्रेगोरियो र मोन्चोबीचको सम्बन्ध गुरु-शिष्य सम्बन्धभन्दा बढी आत्मीय मित्रताको रूपमा देखिन्छ। तर, जब समाजले शिक्षकलाई 'शत्रु' घोषणा गर्छ, तब मोन्चोले उनलाई साथ दिन सक्दैन। यो दृश्यले शक्ति, डर, र सामाजिक दबाबका कारण मानिसले आफ्नै प्रियजनलाई समेत धोका दिन बाध्य पारिने अवस्थालाई चित्रण गर्छ।

स्पेनको गृहयुद्धले ल्याएको फासीवादको उदय र यसले समाजमा ल्याएको आतङ्क फिल्मको मूल विषय हो। स्वतन्त्र विचारधाराका शिक्षकहरूलाई फासीवादी सत्ताले कसरी दमन गर्छ भन्ने फिल्मले गहिरो रूपमा देखाउँछ।

फिल्मको सिनेमाटोग्राफी शान्त, प्राकृतिक, र सौन्दर्ययुक्त छ। ग्रामीण स्पेनी गाउँको दृश्यहरू, स्कूलको वातावरण, र मोन्चोको संसारलाई झल्काउने वास्तविक जीवनको अनुभूति गर्न सक्ने गरी प्रस्तुत गरिएको छ। होसे लुइस कोर्दाको निर्देशनले पात्रहरूका भावनात्मक पक्षहरूलाई अत्यन्त संवेदनशील तरिकाले प्रस्तुत गरेको छ। फिल्मको प्रकाश र रंग योजना दुई मुख्य भागमा विभाजित छ: मोन्चो र डोन ग्रेगोरियोबीचको सम्बन्धलाई चित्रण गर्ने प्रारम्भिक दृश्यहरूमा उज्यालो, प्राकृतिक रंगहरू छन्, जसले निर्दोषता र स्वतन्त्रताको अनुभूति दिन्छन्। गृहयुद्धको छाया गाढा हुँदै जाँदा, फिल्मको रंग धुमिल र अँध्यारो बन्छ, जसले डर र अनिश्चितता दर्शाउँछ।

निर्दोष शिक्षक, बुद्धिजीवी, र स्वतन्त्र विचारधाराका व्यक्तिहरूलाई अधिनायकवादी सत्ताले कसरी दमन गर्छ भन्ने कुरा यस चलचित्रमा राम्ररी देखाइएको छ। वास्तवमा यो केवल स्पेनको इतिहासको कथा मात्र होइन, विश्वभर अधिनायकवादी सत्ताले गरिरहेको मानवअधिकार उल्लङ्घनको गहिरो चित्रण हो।

फिल्मले शिक्षा भनेको केवल पाठ्यपुस्तकको ज्ञान नभई स्वतन्त्र सोच, आलोचनात्मक विचारधारा, र विवेकको विकासको आधार हो भन्ने देखाउँछ। अधिनायकवादी शासनहरू किन शिक्षालाई नियन्त्रित गर्न खोज्छन् भन्ने प्रश्न फिल्मले उठाउँछ। बालबालिका राजनीति र युद्धको कारण कसरी प्रभावित हुन्छन् भन्ने यस फिल्मको प्रमुख विषय हो। मोन्चोले आफ्नो शिक्षकलाई प्रेम गर्दा गर्दै पनि सामाजिक दबाबमा परेर उनलाई त्याग्नुपर्छ।

फिल्मले इतिहासबाट सिक्नुपर्ने आवश्यकतामा जोड दिन्छ। यो फिल्म केवल स्पेनको गृहयुद्धको कथा मात्र नभई विश्वभर दोहोरिइरहेका इतिहासका घटनाहरूको प्रतिनिधित्व पनि हो। 'पुतलीको जिब्रो' लाई एउटा फिल्म मात्र नभई समाज, राजनीति, र मानव स्वभावको मनोवैज्ञानिक अध्ययन हो भनेर भन्न सकिन्छ। यसमा निर्दोष बालक, बुद्धिजीवी शिक्षक, र अधिनायकवादी शासनबीचको द्वन्द्वलाई अत्यन्त मार्मिक ढंगले प्रस्तुत गरिएको छ।

यस फिल्मले हामीलाई सिकाउँछ कि स्वतन्त्र चिन्तनको महत्त्व कति गहिरो हुन्छ। साथै यस फिल्मले समाजले राजनीतिक प्रभावमा परेर कसरी निर्दोष व्यक्तिहरूलाई सजाय दिन्छ भन्ने कुरालाई पनि राम्ररी देखाउँछ। होसे लुइस कोर्दाको उत्कृष्ट निर्देशन, सुन्दर सिनेमाटोग्राफी, र गहिरो सन्देशका कारण यो फिल्म शिक्षा, राजनीति, र मानवीय सम्बन्धहरूको सन्दर्भमा अत्यन्त महत्त्वपूर्ण कलात्मक कृति बनेको छ।

(साभार: [illegible] डट कम)

कथा

घण्टा

मोपासाँ

(सन् १८५० मा जन्मिएका फ्रान्सेली कथाकार मोपासाँ १९औं शताब्दीका प्रभावशाली लेखक मध्ये पर्दछन्। उनका छोटा कथाहरू निकै सशक्त छन्। मानिसका नियति र सामाजिक परिवेशमा केन्द्रित हुने उनका प्रायः कथाहरूको अन्त्यले पाठकको मस्तिष्कमा हलचल मच्चाइदिन्छ। मोपासाँका कैयौं कथाहरू नेपाली पाठकका पहुँचमा छैनन्। केही कथाहरू नेपालीमा अनुदित भएता पनि समयक्रममा अप्राप्य हुन पुगेका छन्। लैनसिंह बाङ्देलले अनुवाद गर्नुभएको यो कथा पहिलोपटक सन् १९४५ मा प्रकाशित भएको थियो।)

गरिब घर पनि, अवहीन छोरो भए पनि त्यसको दिन राम्री बितिरहेको थियो। १५ वर्षको उमेरमा एउटा सडकमा एउटा गाडीको चक्कामुनि परेर त्यसका दुवै खुट्टा भाँचिएका थिए। त्यस दिनदेखि त्यो दुइटा लट्ठी दुवै काखीमुनि च्यापेर, कानसम्म कुम उठाएर त्यो लट्ठीमाथि भार राखेर घस्रिँदै हिँड्थ्यो। कस्तो लाग्थ्यो भने दुई पखेटामा दुबेजस्तै ऊ देखिन्थ्यो।

गाउँको पुरोहितले एउटा परित्यक्त नानी नालीमा पाएको थियो। त्यसको नाउँ राखियो - निकोलस तुस्याँ। त्यसले लेखपढ्नतर्फ ध्यान दिएन, त्यसलाई पढाउने कसले? जब त्यसका खुट्टा भाँचिएका थिए, गाउँको एउटा रोटीवालाले त्यसलाई कति गिलास ब्रान्डी खुवाएको थियो। त्यस दिनदेखि त्यो लङ्गडो भयो, मानिसको एउटा हाँस्ने वस्तु भयो।

यहीबीचमा त्यसलाई एउटी धनी स्वास्नीमानिसले आफ्नो घरको छेउको कुखुरा बेच्ने ठाउँनिर एउटा ताछजस्तो बनाएको भुसले भरिएको कोठामा बस्न दिइन्। घोर अनिकालको बेलामा पनि त्यहीँबाट खानलाई एक टुक्रा रोटी र पिउनलाई एक गिलास साइडर रक्सी पाइन्छ भन्ने कुरामा त्यसलाई सन्देह थिएन। कहिलेकाहीँ ती बूढी मालिकीले माथि भऱ्याङदेखि नै अथवा आफ्नो कोठाको झ्यालबाट दुईचार पैसा त्यसलाई फालिदिन्थिन्, तर ती स्वास्नीमानिसको अब मृत्यु भइसकेको थियो।

गाउँका मानिसहरूले कहिलेकाहीँ त्यसलाई केही कुरा दिन्थे। तिनीहरूसित त्यसको राम्रो परिचय भइसकेको थियो। ४० वर्षदेखि त्यसले तिनीहरूलाई देखिरहेको थियो, दुई काठमाथि भार दिएर आफ्नो निन्दित अवहीन शरीरलाई घिसार्दै एउटा ढोकादेखि अर्को ढोकासम्म भीख माग्न जान्थ्यो। त्यसलाई अन्त कतै जान मन लाग्दैनथ्यो, किनभने आफ्नो यो देशको एक कुनाबाहेक अरू कुनै ठाउँ त्यसले जान्दैनथ्यो। त्यो दुईचार घरतिर जान्थ्यो जो भिक्षाभ्रमणका निम्ति एउटा सीमा त्यसले तोकेको थियो। त्यो कहिल्यै पनि त्यो अभ्यस्त सीमा नाघेर कतै टाढा जाँदैनथ्यो। 'अर्को गाउँतिर किन जाँदैनस्?' जसले सोध्यो यही टुप्लुक्क त्यसले उसको केही उत्तर दिँदैनथ्यो। त्यो त्यहीँबाट हिँडिहाल्थ्यो। एउटा चिनेको ठाउँको डरले त्यो दरिद्र नाना प्रकारका कल्पित आशङ्काले अभिभूत हुन्थ्यो। कोही नयाँ अनुहार देख्यो भने अथवा एकैचोटि निकै सिपाहीहरू देख्यो भने त्यो भाग्ने बल गर्थ्यो। झाडीदेखि कुनै एउटा पोखरी वा डुङ्गाको खुल्ला घाममा टल्किरहेको देख्यो भने त्यसको जीउमा असाधारण फुर्ती आउँथ्यो। जसरी सिकारीले खेदेको प्राणी ज्यानै लिएर लुक्ने ठाउँ खोज्दै भाग्छ उसरी नै त्यो बडो चाँडो भागेर पोखरी वा दरबारको कुनामा आड लाएर आश्रय लिन्थ्यो। त्यो आफ्ना दुवै काठसित भुइँमा टेकेर लम्पसार हुन्थ्यो। त्यसको मैलो लुगाको रङ भुइँको रङमा मिल्थ्यो औ यही प्रकारले त्यो मानिसको दृष्टिदेखि अदृश्य हुन्थ्यो।

त्यसको कतै आश्रयस्थान थिएन, न त्यसको एउटा घुम्ती थियो न अलिकति बसेको ठाउँ नै थियो। गर्मीको दिनमा त्यो जहाँ पायो त्यहीँ सुत्थ्यो। अनि जाडोको दिनमा कतै भकारीतिर अथवा तबेलातिर बडो निपुणतासित पस्थ्यो औ मानिसको दृष्टि आफूमा पर्नुभन्दा अघि नै त्यो त्यहीँबाट भाग्थ्यो। कुनै घरभित्र पस्नलाई कहाँ खाल्डो छ, कहाँ प्वाल छ त्यसलाई खुब थाहा थियो। लट्ठीको व्यवहारले आफ्नो पाखुराको जोरले भकारीको पराको थुप्रोमाथि चढ्न सक्थ्यो। भीख मागी ल्याएर त्यो कहिलेकाहीँ चारपाँच दिनसम्म बस्थ्यो। मानिसको माझमा जङ्गली पशुजस्तै त्यसले जीवन बिताउँथ्यो - कसैलाई पनि चिन्दैनथ्यो, कसैलाई माया गर्दैनथ्यो। किसानहरूले उसको खिल्ली गर्थे, त्योसित भित्री रूपले शत्रुता गर्थे। तिनीहरूले त्यसलाई घण्टा भन्थे। जसरी दुईवटा काठको खम्बामा घण्टा झुन्डिन्छ उसरी दुई लट्ठीको बीचमा त्यो झुन्डिन्थ्यो। त्यसै कारण तिनीहरूले यो नाउँ राखेका थिए। दुई दिनदेखि त्यसले खान पाएको थिएन, कसैले त्यसलाई केही दिएन। घरमा पस्न नपाउँदै आफ्नो ढोकैबाट किसान कराउँथ्यो- 'भाग यहाँबाट तीन दिनसम्म त एउटा रोटीको टुक्रा दिएँ।' आफ्नो लट्ठीलाई छिटो छिटो घुमाएर अर्को घरतिर जान्थ्यो, तर त्यहाँ पनि त्यसले उस्तै अभ्यर्थना पाउँथ्यो।

स्वास्नीमानिसहरूले एक घरदेखि अर्को घरसम्म सुन्ने गरी भन्थे- 'यो मान्छेलाई खुवाउन सकिन्छ के। तर यो मान्छेले भने प्रतिदिन केही न केही खाने चीज त खानैपर्थ्यो!' आफूले चिनेका दुईतीनवटा गाउँदेखि निस्केर त्यो गयो। कतै त्यसले एक पैसा पाएन, कतै रोटीको एक टुक्रासम्म पाएन। अब त्यसमा घस्रिँदै हिँड्ने शक्ति थिएन, त्यसको पकेट रित्तो थियो औ पेट पनि रित्तो थियो। तै पनि त्यो हिँडी नै रह्यो। डिसेम्बरको महिना थियो। चिसो हावा मैदानमा चलिरहेथ्यो। अनि पात नभएका सिन्का रूखहरू सुईं-सुईं गर्दै बजिरहेका थिए। बादलका ठूला-ठूला टुक्राहरू आकाशमाथिबाट दगुरिरहेका थिए औ कतै गइरहेका छन्, पत्तो थिएन। लङ्गडो भिखारी बडो मुस्किलले दुवै लट्ठीमाथि आफ्नो भार राखेर बिस्तार-बिस्तार हिँड्न लाग्यो। बेला-बेलामा त्यो सडकको नालामा बसेर केही बेरसम्म सास फेर्थ्यो। त्यसको हृदय चिन्ताले आतुर भइसकेको थियो औ भोकले त्यो छटपटाइरहेथ्यो। उसको मस्तिष्कमा केवल एउटै कुरा थियो- खाने कुरा। तर कसरी खाने कुरो जोगाड गर्ने, त्यसको केही विचार गर्न सकेन।

यही प्रकारले तीन घण्टासम्म त्यो सडकमा हिँडिरह्यो। अर्को गाउँको रूखपात बल्ल देखियो, तब त्यो छिटो-छिटो हिँड्न थाल्यो।

पहिले एउटा किसानसित त्यसको भेट भयो। उसको नजिकै आएर त्यसले भीख माग्न लागेको देखेर उसले भन्यो- 'फेरि तँ आइस्? तैंले अहिलेसम्म पनि आफ्नो बदमासी छोडेको छैनस्? तँदेखि छुटकारा पाउनु पनि एउटा समस्या नै भयो।' एकछिन अब त्यहीँ उभिइरहन सकेन, टाढै हिँड्न लाग्यो। प्रत्येक घरबाट त्यसले भिक्षा नपाएर तिरस्कार पाउन थाल्यो। कसैले पनि त्यसलाई केही दिएन। तर पनि बडो धैर्य त्यो हिँडी नै रहेको थियो। फेरि मैदानबाट त्यो एउटा बस्तीतिर गयो। पानी परेको हुनाले जमिन चिलेचिलो थियो। ऊ चिलोमा अब हिँड्न लाग्यो। त्यो अति दुर्बल भइसकेको थियो, त्यसले चिलोमा गाडिएको आफ्नो लट्ठीलाई पनि झिक्न सक्दैनथ्यो। घरीघरी त्यसलाई लगार्न थाले। दिन पनि त्यस्तै बडो ठन्डा र उदास थियो। यस्तो दिनमा स्वभावैले मन बडो सङ्कुचित हुन्छ, मानौं कुरामा पनि रिस उठ्छ। चित्तको अन्धकारमा चित्त डुबेको हुन्छ। यस्ता दिनमा दान-दक्षिणा गर्ने पनि मन हुँदैन, कसैलाई सहायता गर्ने इच्छा हुँदैन।

आफूले चिनेका सबै घरमा जब त्यो गइसक्यो तब अन्त्यमा त्यो एउटा किसान सिर्केको आँगनछेउमा आएर नालीको एक कुनामा बस्यो। आफ्ना लामालामा दुवै लट्ठीलाई त्यसले भुइँमा फ्याँकिदियो औ भोकको पीडाले कातर भएर धेरै बेरसम्म चुप लागी बसिरह्यो। कुन्नि, त्यो के आशाले त्यहाँ बसेको थियो। हामीहरू सबैको मनमा कुनै बेला यस्तै प्रकारको अनिर्दिष्ट धमिलो आशा प्रायः भइरहन्छ। यो आँगनको एक कुनाको चिसो हावामा बसेर त्यो एउटा रहस्यमय अचिन्तित सहायताको आशा गर्न लाग्यो। हामीहरू ईश्वर अथवा मानिसबाट यस्तो प्रकारको सहायता पाउने आशा किन गर्छौं, तैपनि हामीले यो कुरा विचार गर्दैनौं कताबाट सहायता पाउने, किन पाउने औ कसबाट पाउने?

त्यहीँ एक बथान कुखुराका बल्लाहरू भुइँमा चारो खोज्दै खाँदै आउन लागेका थिए। एउटा अन्न अथवा कीरा देखियो भने चुच्चाले टपक्क टिपिहाल्थे। अरू केही कुराको विचारै नगरी घण्टा चुपचाप तिनीहरूलाई हेरिरहेको थियो। तर केही बेरपछि त्यसको बुद्धिमा एउटा विचार आयो। बुद्धिमा आयो नभनेर यसो भन्न बेस होला, एउटा कुरा त्यसको हृदयमा अनुभव भयो- एउटा कुखुराको चल्लो आगोमा पोलेर खाएँ भने बडो काम गर्दो। अपराध आइलाग्छ भन्ने कुरा त्यसको बुद्धिमा एक पल्ट पनि आएन। त्यसले हातको छेउमा एउटा ढुङ्गो पायो औ त्यसैले एउटा कुखुराको चल्लालाई हिर्कायो। त्यो चल्लो त्यहीँ पखेटा फटफटाएर लड्यो, अरू चाहिँ भागे। त्यसपछि घण्टा आफ्ना दुवै काँधमा लट्ठी च्यापेर आफ्नो सिकार टिप्नलाई लकलक गर्दै जान लाग्यो।

घण्टा जसै रातो शिर भएको कुखुराको अगाडि पनि आयो त्यसै बेला त्यसको पछिल्तिर कम्मरमा जोडले धक्का लाग्यो। त्यो धक्काले त्यसका दुवै काखमा च्यापेका लट्ठी खुस्के औ चारपाँच हात पछि लड्दै पुग्यो। किसान सिर्केले रिसले चुर भएर त्यो चोरलाई हिर्कायो औ त्यसको लङ्गडो शरीरमा लात, घुस्सा र थप्पड लाउन थाल्यो। त्यसै बेला गोठालाहरू पनि आइपुगे।

तिनीहरूले पनि घण्टालाई खुब पिट्न थाले। हिर्काउँदा-हिर्काउँदा तिनीहरू थाकेपछि त्यसलाई उठाएर भकारीभित्र हालेर थुने। त्यसपछि थानामा खबर पठाइयो। घण्टा अधमरो भएर, भोकको पीडाले कातर भएर भुइँमा लडिरह्यो। बेलुका भयो, रात भयो औ फेरि सूर्य उदाए। त्यसले केही पनि खान पाएन। प्रायः दिन ढल्कन लाग्दा सिपाहीहरू आए औ सावधानीसित ढोका खोले, किनभने चोरले लडाइँ(झगडा) गर्ला भनेर उनीहरूले शङ्का गरेका थिए। किसान सिर्केले उनीहरूलाई यो भिखारीले उसलाई हिर्कायो तथा उसलाई आफ्नो ज्यान बचाउन बडो गाह्रो पर्यो भन्ने खबर पठाएको थियो।

जमदारले कराएर भन्यो- 'एई, उठ्!' तर घण्टा चल्दै पनि। त्यस लट्ठीमाथि भार दिएर उठ्ने चेष्टा गर्यो तर उठ्न सकेन। त्यसले छल गरेको होला भनी तिनीहरूले ठाने। चोर एवम् बदमासहरूले प्रायः त्यसै गर्छन्। यसै विचार गरेर तिनीहरूले त्यसलाई निर्दयतापूर्वक उठाएर लट्ठीमाथि उभ्याइदिए। घण्टा डरले विह्वल भयो। शिकारीको सम्मुख शिकार जसरी डराउँछ, बिरालोको अघि मुसो जसरी डराउँछ त्यसरी त्यो डराइरहेको थियो। शरीरको जम्मै बलले त्यो गाह्रोसित उभियो।

जमदार फेरि करायो- 'एई, हिँड् न अब!' घण्टा हिँड्न लाग्यो, किसानहरू आफ्ना घरका ढोकाबाट अथवा खेतबाट उभिएर हेर्न लागे। स्वास्नीमान्छेहरू मुट्ठी देखाउन लागे औ लोग्नेमानिसहरू त्यसलाई खिज्याउन लागे, गाली गर्न थाले-'अब त साला केटो पक्रियो! चोर! बदमास!'

दुई जना सिपाहीको माझमा त्यो थियो। हिँड्ने शक्ति नभए पनि बलजफ्ती त्यसले आफूलाई घिसार्दै लग्यो। बेलुकासम्म यसरी घस्रिँदै हिँड्नुपर्ने थियो। अब के हुने हो, त्यसलाई केही थाहा थिएन। त्यो डरले यति व्याकुल भएको थियो, त्यसले केही कुरा पनि विचार गर्न सकेन।

बाटामा जति मानिसहरूसित त्यसको भेट हुन्थ्यो उनीहरूले केही बेरसम्म उभिएर हेर्थे। कृषकहरूले परस्परमा सुस्तरी भने- 'त्यो त एउटा चोर हो।' रात परेपछि तिनीहरू त्यस जिल्लाको सदरमा आइपुगे। घण्टा जीवनमा कहिल्यै पनि यति टाढा आएको थिएन। विचार पनि गर्न सकेन, के भइरहेको छ औ के हुने हो! यी सब कहिल्यै नदेखेका भयानक वस्तुहरू, यी सब अनुहारहरू, नयाँ सडकहरू, घरहरू हेरेर त्यो अत्यधिक डरायो।

त्यसको मुखबाट एक शब्द पनि निस्केन, किनभने त्यसले भन्नुपर्ने कुरा केही थिएन। वास्तवमा त्यसले केही बुझ्न सकेन। धेरैदेखि वर्ष कसैसित नबोलेकाले त्यसले आफ्नो बोलीसमेत हराइसकेको थियो। दुईचारवटा कुरा कराएर भन्ने पनि त्यसको शक्ति छैन भन्ने कुरा त्यसको मनमा खेलिरहेको थियो। सहरको जेलमा त्यसलाई थुनियो। त्यसले केही पनि खाएको छैन भन्ने कुरा सिपाहीहरूले एक पटक पनि सम्झेनन्। त्यसलाई त्यसरी नै छाडेर उनीहरू फर्की आए। अर्को दिन बिहानै उनीहरू जब घण्टाको खबर लिन आए, त्यस बेला उनीहरूले घण्टालाई भुइँमा मरिरहेको भेट्टाए। एउटाले भन्यो- 'भोक के अचम्मको कुरो!'

(रत्न पुस्तक भण्डारद्वारा प्रकाशित 'विश्वकथा-संग्रह'बाट साभार)

चुनावी...

निर्वाचन आयोगका सह-सचिव एवं प्रवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराईका अनुसार राजनीतिक दल र उम्मेदवारले तोकिएको समयसीमाभित्र निर्वाचन प्रचार प्रसारमा भएको खर्चको विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्छ।

त्यसरी सार्वजनिक गरेको फोटो वा विवरणमा प्रिन्ट गरी वा भरपर्दो प्रमाण संलग्न गरी निर्वाचन सम्पन्न भएको मितिले ३५ दिनभित्र राजनीतिक दलले निर्वाचन आयोगमा र उम्मेदवारले आफ्नो जिल्लामा रहेको प्रदेश/जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा जानकारी गराउनुपर्छ।

निर्वाचन खर्चको विवरण बुझाए वा सार्वजनिक नगरे आयोगले निर्वाचन (कसुर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ३१ बमोजिमसम्बन्धित पार्टी र उम्मेदवारलाई कारबाही गर्ने गरेको छ।

वायु...

नेपालमा डब्लुएचओको मापदण्डभन्दा बढी नै प्रदूषण भएको उनले बताए।

वायु गुणस्तर सूचक ० देखि ५० सम्म स्वस्थ, ५१ देखि १०० सचेत, १०१ देखि १५० सम्म जोखिम समूह (ज्येष्ठ नागरिक, दीर्घरोगी र बालबालिका) का लागि हानिकारक मानिन्छ। वायु गुणस्तर सूचक १५१ भन्दामाथि भएमा अस्वस्थ मानिने गरिएको छ।

यसलाई डब्लुएचओको मापदण्डभित्र पुर्याउन सके हरेक वर्ष नेपालीको आयु तीन दशमलव तीन वर्षले बढ्ने अनुमान गरिएको छ।

वायु प्रदूषणकै कारणले वार्षिक ३५ लाख मानिसको मृत्यु हुने गरेको र तीमध्ये ९० प्रतिशत कम र मध्यम आय भएका देशका नागरिक पर्छन्।

वायु प्रदूषण सवारीसाधनबाट निस्केको धुँवा, औद्योगिक उत्सर्जन, खुला रूपमा फोहर तथा जैविक पदार्थ जलाउँदा निस्कने धुँवा, सडक र निर्माण कार्यको धुलो, वन डढेलो र किटनाशक र विषादीको प्रयोगलगायतबाट हुने गरेको छ।

लिलाम बिक्री सम्बन्धी सूचना।

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८२/११/३०

यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वनबाट उत्पादन भई [illegible] ११ [illegible] घाटगद्दी गरी राखिएको साल जातको काठ ४४१७०४ क्यू. फि., अन्य जातको ५८५५.०६ क्यू. फि. तथा साल दाउरा ९.०० चट्टा र अन्य दाउरा १७.७५ चट्टा जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजाने गरी लिलाम बिक्रि गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। इच्छुक व्यक्ति, संघ संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र बोलपत्र खरिद तथा दाखिला गर्न आव्हान गरिन्छ। यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारीको लागि यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिने छ। पूर्ण ब्यहोराको सूचना यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयको सूचना पाटीमा, डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँची र अर्घाखाँची जिल्ला स्थित अन्य कार्यालयहरूमा समेत टाँस गरिने छ।

श्री मुसिवान सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह
शितगंगा न.पा. १३ अर्घाखाँची

लिलाम बिक्री सम्बन्धी सूचना।

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८२/११/३०

यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वनबाट उत्पादन भई शितगंगा १४ [illegible] घाटगद्दी गरी राखिएको साल जातको काठ ५०७९.०१ क्यू. फि., अन्य जातको ३१०.८८ क्यू. फि. तथा साल दाउरा १५.०० चट्टा र अन्य दाउरा १.२० चट्टा जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजाने गरी लिलाम बिक्रि गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। इच्छुक व्यक्ति, संघ संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र बोलपत्र खरिद तथा दाखिला गर्न आव्हान गरिन्छ। यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारीको लागि यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिने छ। पूर्ण ब्यहोराको सूचना यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयको सूचना पाटीमा, डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँची र अर्घाखाँची जिल्ला स्थित अन्य कार्यालयहरूमा समेत टाँस गरिने छ।

श्री पावर सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह
शितगंगा न.पा. १४ अर्घाखाँची

काठ र दाउरा बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्रीको सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति: २०८२।११।३०

यस वनदेवी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको आ.व २०८२/०८३ वनबाट उत्पादित गोलिया काठ सुनवल न.पा वडा नं. ३ खैरेनी वनदेवी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको घाटगद्दीमा लट बनाई साल तथा अन्य जात समेत गरी ११२ थानको कुल १६०.७२ क्युबिट काठ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजानु पर्ने गरी लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। ईच्छुक व्यक्ति, संघ संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना बुटवल टुडे राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले २१ दिनभित्र बोलपत्र खरिद गरी २२औं दिनमा प्रत्येक लटको छुट्टा छुट्टै सिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आव्हान गरिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि वनदेवी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिने छ। पूर्ण ब्यहोराको सूचना यस वनदेवी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ।

वनदेवी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
सुनवल नगरपालिका वडा नं. ३ नवलपरासी (ब.सु.प)